הָאֲבוּס לִפְנֵי שׁוֹר שֶׁל פִּטָּם, [ח]אֲפִלּוּ אֲבוּס שֶׁל כְּלִי, גְּזָרָה אֲטוּ שֶׁל קַרְקַע (מ) דְּאָתֵי לְאַשְׁווּיֵי גֲּמוֹת, [ט]וְאָסוּר גַּם כֵּן (יפ) (מא) לְסַלֵּק הַתֶּבֶן מִלְּפָנָיו לַצְּדָדִין:

ח שָׁם שֶׁם בְּגִמְרָא. ט שָׁם וְכַחֲכָמִים. בְּמִשְׁנָה וְכַחֲכָמִים.

שכה אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעָשָׂה מְלָאכָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל. וּבוֹ ט״ז סְעִיפִים:

א [א]מֻתָּר (א) לְזַמֵּן אֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת, (ב) [ב]וּמֻתָּר לִתֵּן מְזוֹנוֹת (ג) * לְפָנָיו (פ) בָּחָצֵר (ד) [ג]לְאָכְלָן, וְאִם נִטְלָן וְיָצָא אֵין נִזְקָקִין לוֹ. וְדַוְקָא שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי בָּחָצֵר, [ד]אֲבָל אִם עוֹמֵד בַּחוּץ (ה) וּפְשָׁט יָדוֹ לִפְנִים שֶׁיְּדַוֵּעַ הוּא שֶׁיּוֹצִיאֶנּוּ, (ו) [ה]אוֹ לִתֵּן לוֹ שְׂאָר חֲפָצִים (ז) שֶׁדַּרְכּוֹ לְהוֹצִיא אֲפִלּוּ אִם עוֹמֵד בִּפְנִים,

סי׳ א) [א] ״ר (ד״ה ומקשו הכא היאך). [ב] תוספות שם (ר״ט (ד״ה ונתנין). ור״א״ש (*). [ג] ״ר (ד״ה תנו רבנן) והמקדקי שם (פ״א סי׳ רנג).

א בֵּיצָה כ״א (ע״ב) בְּכִמָּה אֲמוֹרָאֵי דְּסָבְרֵי הָכִי וְכֵן פְּסְקוּ הָרִי״ף (שם י׳) ור״א״ש (שם פ״ב סי׳ יד) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ר׳ מְהַלְכוֹת שַׁבָּת (הכ״א). ב שַׁבָּת י״ט (ע״א). ג רַמְבַּ״ם שָׁם וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד שֶׁהוּא מַהֲיְרוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ח). ד תוֹסְפוֹת (ג. ד״ה בבא) וְהָרֹא״ש (פ״א

(*) בב״י (ד״ה ופ״ש או ליתן) אכן הביא כן בשם הרא״ש, אמנם ברא״ש (פ״א סי׳ לו) העתיק רק את לשון הגמ׳ דמתניתן מזונות, ובהגהות אשרי־שם כ׳ ע״ז דדוקא מזונות ולא שאר דברים.

בְּאֵר הֵיטֵב

מו (יפ) לְפַפֵּק. מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵמְאָס וְאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה, רַשׁ״י (קמ: ד״ה או אסיפא):

א (פ) בָּחָצֵר. דַּחֲשִׁיב מְזוֹנוֹתָיו עָלָיו דְּמִפְּרַנְסִין אוֹתָן מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְאִם אֵין הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ לְאָכְלוֹ בָּחָצֵר אוֹ שֶׁהוּא הַרְבֵּה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְאָכְלָם שָׁם, אָסוּר לִתֵּן לִפְנִים, שֶׁלְּטֵי הַגִּבּוֹרִים (על המרדכי פ״א סי׳ רמט אות א), מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג): (ג) שֶׁדַּרְכּוֹ וְכוּ׳. עַיֵּן

טַ״ז (סק״א) שֶׁהֲעֶלָה דִּלְדִידָן דְּנוֹהֲגִין לְהָקֵל לִשְׁלֹחַ אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה חוּץ לָעֲרוּב כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַמ״א סָעִיף י׳, אֵין אָנוּ חוֹשְׁשִׁין בְּדָבָרִים הַנּוֹפְלִים כָּאן אֶלָּא בִּמְיֻדִּי דְּשֵׁיךְ בּוֹ מַשָּׂא וּמַתָּן אֲבָל אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה נוֹהֲגִים לְהָקֵל, וְהַטַּעַם שֶׁהוּא צָרְכּוֹ שַׁבָּת וְאִי אֶפְשָׁר לְיִשְׂרָאֵל לִילֵךְ אֶחָד זֶה, וְהָרִי כְּמוֹ לְצָרְכּוֹ מְצָנָה הַנִּזְכָּר בְּסָמוּךְ (ס״ב), עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הָאֲבוּס. שֶׁגּוֹרְפִין אוֹתוֹ (גג) שֶׁלֹּא יִתְעָרֵב הָעֲפָרוּרִית שֶׁבָּאֲבוּס בַּתֶּבֶן וּבַשְּׂעוֹרִים שֶׁנּוֹתְנִין לִפְנָיו וְיִקּוּץ בְּמַאֲכָלוֹ: (מ) **דְּאָתֵי לְאַשְׁווּיֵי גֲּמוֹת.** הַיְנוּ דְּשָׁם רְגִילוֹת הוּא שֶׁמְּכַנֵּן לְאַשְׁווּיֵי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפָּלוּ הַשְּׂעוֹרִים בְּהַגָּמוֹת [תוֹסְפוֹת (קמ: ד״ה אבל)], וְלָכֵן גָּזְרִינַן גְּרִיפָה אֲפִלּוּ בְּאֲבוּס שֶׁבַּכְּלִי, (לד) אֲבָל מָתָר לִגְרֹף תֵּבָה בְּשַׁבָּת מִן הַפִּלְטָת הַנִּמְצָא בָּהּ דְּלֹא שַׁיְּךְ לְגָזְרוּ: (מא) **לְסַלֵּק הַתֶּבֶן וְכוּ׳.** דְּכְשֶׁהוּא רַב (לה) רוֹצֶה לְסַלְּקוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִדְרְסֶנּוּ הַשּׁוֹר בְּרַעְיוֹ, וְאָסוּר מִשּׁוּם דְּבַדַּאי, יֵשׁ בּוֹ מַה שְׁנִּמְאַס כְּבָר בְּמִדְרָס רַגְלָיו וְלֹא חָזֵי לְטַלְטוּל:

א (א) **לְזַמֵּן אֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת.** אַף דְּבְיוֹם טוֹב אָסוּר לְזַמֵּן אֵינוֹ יְהוּדִי לֶאֱכֹל עִמּוֹ, גְּזֵרָה יִרְבֶּה לִבְשֵׁל בְּשִׁבְילוֹ כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תקי״ב (ס״א), בְּשַׁבָּת דְּאֵין לָחֹשׁ לָזֶה (פ) שָׁרִי: (ב) **וּמֻתָּר לִתֵּן וְכוּ׳.** אַף דְּאָסוּר לִטְרֹחַ בְּשַׁבָּת בִּשְׁבִיל מִי שֶׁאֵין מְזוֹנוֹתָן עָלָיו כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ״ד (ס״א), אֵינוֹ יְהוּדִי חֲשִׁיב מְזוֹנוֹתָן עָלָיו לְעִנְיָן (ג) שֶׁמֻּתָּר לִטְרֹחַ בְּשִׁבְילוֹ, מִשּׁוּם דְּמְפַרְנְסִין (ג) עֲנִיֵּי אֵינָם יְהוּדִים עִם עֲנִיֵּי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם [תוֹסְפוֹת (יט. ד״ה נותנין)]: (ג) **לְפָנָיו בָּחָצֵר.** (ד) הַפּוֹסְקִים דְּוָקָא לִתֵּן לְפָנָיו וְהוּא יִקָּחֵם בְּעַצְמוֹ שָׁרִי, אֲבָל לִתֵּן לְיָדוֹ אָסוּר, דְּשָׁמָּא יוֹצִיא לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְנִמְצָא לְמַדְרֵע דְּהַיִּשְׂרָאֵל עָשָׂה הָעֲקִירָה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד דְּאָסוּר וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שמ״ז (ס״א). וְדַעַת הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ב) דְּמֻתָּר לִתֵּן לוֹ אַף בְּיָדוֹ כְּשֶׁהוּא בָּחָצֵר, כֵּיוָן שֶׁאֵין נוֹתֵן לוֹ עַל מְנָת לְהוֹצִיאוֹ, דְּכֵיוָן דְּהָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹמֵד בְּפָנִים כְּשֶׁיּוֹצִיא לְחוּץ חָשׁוּב כְּאִלּוּ הוֹצִיאוֹ. א]וְיֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה כִּדְבָרָיו וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה לפניו). וְאִם הַיִּשְׂרָאֵל אֵינוֹ מוֹסֵר לְיָדוֹ אֶלָּא הָאֵינוֹ יְהוּדִי לוֹקֵחַ מִיָּד הַיִּשְׂרָאֵל, (ה) לְכֵלִי עַלְמָא מֻתָּר כְּשֶׁלּוֹקֵחַ כְּלִל: מְנָת לֶאֱכֹל בָּחָצֵר, דְּאַף כְּשֶׁיּוֹצִיא הֲלֹא לא עָשָׂה יִשְׂרָאֵל הָעֲקִירָה כְּלִל: (ד) **לְאָכְלָן.** אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ מְפָרֵשׁ לוֹ שֶׁיֹּאכַל גַּם כֵּן שָׁרִי [ב]דְּמִסְתָּמָא יֹאכַל שָׁם, אֶלָּא בָּא לְאַפּוקֵי אִם אֵין רְשׁוּת בְּיָדוֹ לְאָכְלָן שָׁם אוֹ שֶׁהוּא הַרְבֵּה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לֶאֱכָלָן שָׁם, אָסוּר לִתֵּנָם לְפָנָיו דְּהָוֵי כְּאִלּוּ נוֹתְנוֹ עַל מְנָת לְהוֹצִיא, וְיֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם מַרְאִית הָעַיִן שֶׁיֹּאמְרוּ שֶׁמּוֹצִיא בְּשַׁבִּיל יִשְׂרָאֵל וּבִשְׁלִיחוּתוֹ וְכִמְבֹאָר בְּסִימָן רמ״ז (ס״א) [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) בְּשֵׁם שְׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (על המרדכי פ״א סי׳ רמט אות א), וְכֵן הוּא בְּאוֹר זָרוֹעַ (ח״ב סי׳ נג)]: (ה) **וּפְשַׁט יָדוֹ לְפָנִים.** וּבְזֶה [ג]אֲפִלּוּ לא יִתְּנֵם הַיִּשְׂרָאֵל לְיָדוֹ (ו) אֶלָּא יִקַּבְּלֵם מִיָּד הַיִּשְׂרָאֵל דְּאֵין עוֹשֶׂה הַיִּשְׂרָאֵל שׁוּם עֲקִירָה, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר, דְּכֵיוָן שֶׁיְּדוֹעַ שֶׁיּוֹצִיאֲנוּ יֹאמְרוּ דְּבִשְׁלִיחוּתוֹ מוֹצִיא, וְכָל שֶׁכֵּן לְמִסְר לְיָדוֹ דְּאָסוּר מִשּׁוּם הָעֲקִירָה וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שמ״ז (ס״א): (ו) **אוֹ לִתֵּן לוֹ.** וַאֲפִלּוּ לא יִתְּנֵם לְיָדוֹ אֶלָּא יַנִּיחַ לְפָנָיו בָּחָצֵר [ד]כֵּיוָן שֶׁיְּדוֹעַ שֶׁיּוֹצִיא אָסוּר, דְּיֹאמְרוּ דְּבִשְׁלִיחוּתוֹ מוֹצִיא וְכַנַּ״ל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מו (גג) רַשׁ״י (קמ: ד״ה גורפין): **(לד)** סמ״ג (לאוין סה שרשי ועניני מלאכות) ומרדכי (פ״כ סי׳ תכט): **(לה)** רַשׁ״י (ד״ה ומסלקין, ד״ה או אסיפא): **א (פ)** וְאֵין לְאָסֹר מִפְּנֵי שֶׁיִּטָּלְטֵל **הַיִּשְׂרָאֵל הַכּוּס בּוֹ פְּרוּרֵי פַּת שֶׁשָּׁרֶה אֵינוֹ יְהוּדִי בְּיֵינוֹ דְּנֵאֶסַר בִּשְׁתִיתוֹ, דְּלֹא נַעֲשָׂה כְּסִיס דְּהַפְרוּרִין בְּטֵלֵי לְהַכּוּס,** [תוֹסְפוֹת (מז. ד״ה הוה)], וְהֶבְיאוֹ הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן שכ״ג (ס״ק יד), וְאַף לְפִי הַפִּסְקָנָא שָׁם (ביצה כא:) דְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה חֲמִירִי, אֶפְשָׁר דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי לא סְבִירָא לֵיהּ כֵּן): **(ג)** דְּלִדְעַת בְּשׁוּל בְּיוֹם טוֹב דְּהוּא מִלְאכָה

ד] ואילו לשון הרב (שם) הוא: אבל אם אין הרשות בידו לאכול שם או שהם מזונות מרובים שאי אפשר לו לאכלן שם וניכר הדבר שיוציאן לחוץ וכו׳ אסור ליתן לפניו מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא. וכן בהלכות פסח (סי׳ תמד ס״ט) התיר ליתן לנכרי מזון מועט בערב פסח שחל בשבת אע״פ שידוע שיוציא לחוץ. וראה בקו״א (שם סק״א) שמבדר דין זה.

לקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״ב) אסר נתינה לידו. **ב]** אולם בשו״ע הרב (ס״ב) כתב: ומותר ליתן לפניו מזונות בחצר אע״פ שיודע שיוציא לחוץ, והוא שיהיה לו רשות לאכלן שם אם ירצה. **ג]** בשו״ע הרב (שם) הוסיף: וכן אם הנכרי עומד בחוץ ופשט ידו לפנים שידוע וניכר הוא שיוציא אסור ליתן לפניו מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא.

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ו הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי פֶּרֶק ו׳ (אות ח). **ז** בֶּשֶׁם אוֹר זָרוּעַ (ח״ב סי׳ נג). רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֵלֶק יב. **ח** טור בֶּשֶׁם רַבֵּנוּ תָּם (הר״ר בספר התרומה סי׳ רמז) וְרַשְׁבָּ״א בְּתְשׁוּבָה (ח״א סי׳ תשט) וְהַגָּהוֹת מֵימוֹנִי פֶּרֶק ו׳ (אות ד) שְׁרֵאבְי״ה (הובא באור זרוע ח״ב סי׳ שנח) הָיָה מַלְקֶה לְשָׁקְלוֹ אוֹתוֹ בְּשַׁבָּת וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. **ט** טור בֶּשֶׁם אֲבִיו הָרא״ש בְּפֶרֶק ג׳ דְּבִיצָה (סי׳ יז). **י** הַגָּהוֹת אֲשֶׁרִי שָׁם (שם) סְמ״ק (מצוה רפב בהגהות אות ד) וְכֵן הַכְּרִיעַ הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ואדוני אבי).

(ז) אֲפִלּוּ אִם הַחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, שֶׁהֲרוֹאֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהַחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי. הַגָּהּ: וַאֲפִלּוּ (ג) (ח) בְּיִחַד לוֹ מָקוֹם מִבְּעוֹד יוֹם יֵשׁ לְהַחְמִיר (מרדכי פרק קמא דשבת סי׳ רנג): **ב** [1]הֵיכָא דְּאֵיכָּא (ט) מְשׁוּם דַּרְכֵי שָׁלוֹם, (י) אוֹ בְּאֵינוֹ יְהוּדִי אֲלָם, (ז) מֻתָּר לָתֵת לוֹ אוֹ לִשְׁלֹחַ לוֹ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי. (יא) וְהוּא הַדִּין לְצַרְכּוֹ מִצָּוָה, כְּגוֹן לְהוֹצִיא (יב) חָמֵץ מִבֵּיתוֹ בְּפֶסַח (מרדכי ספ״ק סי׳ רנג): **ג** [2]מֻתָּר לְהַחֲלִיף מַשְׁכּוֹן בְּשַׁבָּת אִם הוּא מַלְבּוּשׁ וְיוֹצִיאֶנּוּ (יג) דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, כִּי אֵין זֶה מַשָּׂא וּמַתָּן, וְגַם בִּיְשִׂרְאֵל מֻתָּר בְּעִנְיָן זֶה, אִם הַיִּשְׂרְאֵל צָרִיךְ לְלָבְשׁוֹ. הַגָּהּ: (ה) וְטוֹב שֶׁאֲהָאֵינוֹ יְהוּדִי יִקַּח הַמַּשְׁכּוֹן עַצְמוֹ (יד) וְיַנִּיחַ אַחַר בְּמְקוֹמוֹ, (טו) וְלֹא יִגַּע בּוֹ הַיִּשְׂרְאֵל שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה כְּנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן (אגודה פ״ק סי׳ ח). וַעַיִן לְעֵיל סִימָן ש״ז בְּסוֹפוֹ, מִדִּין אֵינוֹ יְהוּדִי הַמֵּבִיא בְּשַׁבָּת אֵיזֶה דָּבָר אִם מֻתָּר לְקַבְּלוֹ: **ד** [3]פַּת שֶׁאָפָה אֵינוֹ יְהוּדִי * לְעַצְמוֹ * בְּשַׁבָּת, (טז) * יֵשׁ (ו) [ז] אוֹסְרִים (יז) [4]וְיֵשׁ מַתִּירִים, (יח) [5]וּבִשְׁעַת (ו) הַדְּחַק אוֹ לְצָרְךְ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ד [ו] אוֹסְרִים. עַיִן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיִן בְּשִׁבְוּת יַעֲקֹב סִימָן י״ב שֶׁכָּתַב דְּרָכִים יְשִׁתּוּ לֹא לַיְמָא, וְתָהֵי עֲנוּתָם עַל עַצְמוֹתָם, וְכָל מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ לְמִחוֹת בָּזֶה כוּ׳, וְרָאִיתִי שֶׁאֲבוֹתַי

בְּאֵר הַיטֵב

(ג) **בְּיִחַד.** דַּיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּשִׁכְרוּת לֹא קָנְיָא. וְעַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) שֶׁהֶעֱלָה דְּאִם הַחֲפַץ הוּא שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי וְאֵינוֹ מַמְשְׁכָּן כְּלָל לְיִשְׂרָאֵל לְכָלֵי עָלְמָא שָׁרֵי, עַיִן שָׁם: **ב (ז) מֻתָּר לָתֵת.** וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לִתֵּן בְּיָדוֹ מֻמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף א׳, וּפְשׁוּט

בְּאוּר הֲלָכָה

מִשָּׁעַם זֶה כְּלָבַד אִם נוֹתֵן עַל מְנָת לְהוֹצִיא רַק הֵיכָא דְּאֵיכָּא מְשׁוּם דַּרְכֵי שָׁלוֹם:

ד * לְעַצְמוֹ. הַאי לְעַצְמוֹ לָאו דַּוְקָא, דְּאִם הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהוּא לְעַצְמוֹ אֲפִלּוּ בְּחֹל אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ, דַּהֲוָה לְהוּ פַּת שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת וְאָסוּר לְכָלֵי עָלְמָא כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי״ב (ס״ב) **אִם לֹא בְּשָׁעַת הַדְּחַק שֶׁאֵין מְצוּי פַּת אַחֵר כְּלָל** (שם ס״ח), **אֶלָּא מְיֻרֶּה בְּפַת שֶׁעוֹשֶׂה לְמִכֹּר וְהִיא עִיר שֶׁרֻבָּהּ אֵינָם יְהוּדִים דְּאַדַּעְתָּא דְּרַבָּה קָעָבֵיד, וּמַה שֶּׁכָּתַב לְעַצְמוֹ הַיְינוּ שֶׁלֹּא אָפָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל** [אַחֲרוֹנִים]:

* **בְּשַׁבָּת. לְכְאוֹרָה נִרְאֶה דְּאִם יֵשׁ סָפֵק שְׁמָא נָאֲפָה קֹדֶם יוֹם [הַיְינוּ בְּדִי קְרִימַת פָּנִים** וְכִבְסִימָן רנ״ד סָעִיף ה׳], **יֵשׁ לְהַקֵּל** הוֹאִיל וְיֵשׁ מְתִירִין בְּכָל עִנְיָן, וּכְעֵין

מַה שֶּׁפָּסַק הָרַמְ״א בְּסִימָן רנ״ב סָעִיף ד׳ עַיִן שָׁם בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י״ג:

* **יֵשׁ אוֹסְרִין וְכוּ׳. הַגָּה בְּעֵין פְּלוּגְתָּא גּוּ פְּלִיגִי נַמִּי הָרִאשׁוֹנִים בְּאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעָשָׂה**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּסָעִיף קָטָן ד׳: **(ז) אֲפִלּוּ אִם הַחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי.** בְּטוּר אִיתָא אוֹ אֲפִלּוּ וְכוּ׳, (ו) וּפֵרוּשׁ דְּאַדְּלְעֵיל קַאֵי דְּהָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹמֵד בַּחֲנוּת וּפוֹשֵׁט יָדוֹ לִפְנִים, דְּבָזֶה אֲפִלּוּ אִם הַחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי יֵשׁ מַרְאִית עַיִן שֶׁיֹּאמְרוּ דְּשֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵם שֶׁמּוֹסֵר לְיָדוֹ, אֲבָל כְּשֶׁעוֹמֵד בְּחָצֵר (ח) מֻתָּר לָתֵת לְפָנָיו, דְּלֹא גָּזְרִינַן כְּלָל הָאי בַּחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי וְאָמְרִינַן דְּהָרוֹאֶה אוֹתוֹ שָׁמוֹצִיא אַחַר כָּךְ יָדַע שֶׁהַחֲפָצִים שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי הֵם: (ח) **בְּיִחַד לוֹ מָקוֹם. הַיְינוּ** אִם הָיָה הַחֵפֶץ מֻמְשָׁכָן אֵצֶל יִשְׂרָאֵל, אַף שֶׁיִּחַד לוֹ מָקוֹם עַל הַחֵפֶץ שֶׁיִּבְוֹא וְיִטְּלֶנּוּ כָּל זְמַן שִׁירְצֶה, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר לְהַנִּיחוֹ שֶׁיִּטְּלֶנּוּ בְּשַׁבָּת, (ט) דְּחֵפֶץ הַמֻּמְשָׁכָן אֵצֶל יִשְׂרָאֵל הֲרֵי כְּשֶׁלּוֹ, וּמַה שֶּׁיִּחַד לוֹ מָקוֹם לֹא מָהֲנֵי דְּשִׁכְרוּת לֹא קָנְיָא, וַעֲדַיִן בְּרְשׁוּת הַיִּשְׂרְאֵל הוּא וְאֵיכָא מְשׁוּם מַרְאִית עַיִן: **ב (ט) מְשׁוּם דַּרְכֵי שָׁלוֹם.** (י) כְּגוֹן אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהָלָה וְשָׁלַח אַחַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי אִם יוֹדֵעַ שֶׁיּוֹצִיא הַחֲפָצִים מִבֵּיתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים בְּשַׁבָּת אַף שֶׁלֹּא בִּשְׁלִיחוּת יִשְׂרָאֵל, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא בִּשְׁלִיחוּתוֹ, מִכָּל מָקוֹם הַתִּירוּ בְּכָל אֵלּוּ (יג) מְשׁוּם דִּלְדִידָן לְהָרַבֵּה פּוֹסְקִים אֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים דְּאוֹרָיְתָא, וַאֲנַן אֶלָּא שְׁבוּת דְּשְׁבוּת, וְהִתִּירוּ בְּמָקוֹם מִצְוָה אוֹ מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם וּכְהַאי גַּוְנָא. (יד) וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לְזָהֵר בְּכָל אֵלּוּ, שֶׁלֹּא לְמִסֹּר לְיַד אֵינוֹ יְהוּדִי דְּיַעֲשֶׂה הַיִּשְׂרְאֵל עֲקִירָה, דְּהָא אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׁ לְהָאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיַּקְחֶנָּה בְּעַצְמוֹ, (טו) וַאֲפִלּוּ אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי מְבַקֵּשׁ לְתוֹךְ כֵּלָיו יֵשׁ לְזָהֵר שֶׁיַּעֲמִידֵנוּ בַּבַּיִת וְאַחַר שֶׁיִּשְׁפּוֹךְ הַיִּשְׂרְאֵל לְתוֹכוֹ יִקָּחֶנּוּ: **(יב) חָמֵץ מִבֵּיתוֹ.** כְּגוֹן עֶרֶב פֶּסַח שֶׁחָל בְּשַׁבָּת [מָרְדְּכַי (פ״א סי׳ רנב)]: **ג (יג) דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ.** (טז) דְּאִי לָאו הָכִי אָסוּר כְּשֶׁאֵר חֲפָצִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל כֵּיוָן שֶׁמְּמַשְׁכְּנִין אֶצְלוֹ, דְּיֹאמְרוּ דְּהַיִּשְׂרָאֵל צְוָה לְהוֹצִיאוֹ וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן ח׳. מֵיהוּ אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי אָלֶם וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְקַחַת בִּדְרָךְ מַלְבּוּשׁ, מֻתָּר בְּכָל גַּוְנֵי וְכַנַּ״ל (ס״ב): (יד) **וְיַנִּיחַ אַחַר.** כְּתַב בָּאֲגַדָּה (פ״א סי׳ א) הוֹא הַדִּין אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי מַנִּיחַ הַמָּעוֹת וְנוֹטֵל הַמַּשְׁכּוֹן נַמִּי שָׁרֵי, וּבְלִבְדּ שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב הַיִּשְׂרָאֵל עִמּוֹ וְלֹא יִגַּע בָּם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ט)]. [2]וּבְאַלְיָה רַבָּה (סק״ז) מַשְׁמַע דְּהוּא סוֹבֵר דְּכָשֶׁמַּנִּיחַ מָעוֹת מִחֲזִי כְּמִשָּׁא וּמַתָּן, וּלְדִידֵהּ אֵין לְהָקֵל בָּזֶה (ח) כִּי אִם כְּשֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי אָלֵם. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאִם יוּכַל לְהַגִּיעַ לוֹ מִזֶּה הֶפְסֵד, כְּגוֹן שֶׁאֵין מַשְׂכּוֹן שָׁוֶה הַכֶּסֶף וְכַדּוֹמֶה, יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת: **(טו) וְלֹא יִגַּע.** בְּשׁוּם (יח) אָחוּז מֵהַמַּשְׁכּוֹנוֹת לֹא בְּהַיְשֵׁן וְלֹא בְּהִתְעוֹרְרוּת כְּהָאי גַּוְנָא יֵשׁ לְהָקֵל שֶׁיִּגַּע בּוֹ, דְּבִיִשְׂרָאֵל לֹא מַחֲזֵי כְּמַשָּׂא וּמַתָּן אֶלָּא כְּמַשְׂאִילוּ. (כ) וְאִם בָּא הָאֵינוֹ יְהוּדִי לִטֹּל מַשְׁכּוֹנוֹ וְאֵין הַיִּשְׂרְאֵל מַאֲמִין לוֹ, אֵין יִשְׂרָאֵל אַחַר רַשַּׁאי לַעֲרֹב עֲבוּרוֹ, דְּאָסוּר מִשּׁוּם כְּמַשָּׂא וּמַתָּן אֶלָּא כְּמַשְׂאִילוּ. שָׁמָּא הָיְתָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת קֻמַּח אוֹ עֹשֶׂה שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְכָךְ וְאִתְקְצֵאי לְבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת, וַאֲפִלּוּ אִם נֹאמַר דְּהָיוּ אָז חֲשִׁים דְּרָאוּי לְכָךְ, מִכָּל מָקוֹם אֵין רְאוּיִים לֶאֱכֹל בְּאוֹתוֹ עִנְיָן שֶׁנַּעֲשׂוּ לְבַסּוֹף לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה בּוֹ אִסּוּרָא דְּאוֹרַיְתָא שֶׁנַּעֲשָׂה לֶחֶם, (כג) [3]וְהֲרֵי לֵיהּ נוֹלָד. וְיֵשׁ שֶׁאוֹסְרִין מִטַּעַם אַחֵר שֶׁמָּא יֹאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִדְלִיק נֵר לְעַצְמוֹ לֹא גָּזְרִינַן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רע״ז (ס״א), בְּמִידֵי דַּאֲכִילָה דְּלִהוֹט בְּיוֹתֵר גָּזְרִינַן טָפֵי. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תקי״ז (סק״ב) דְּמִדְּבְרֵי הַמְּחַבֵּר שָׁם מִשְׁמַע דְּסִבְרָא לֵיהּ כְּטַעַם הַזֶּה: **(יז) וְיֵשׁ מַתִּירִין.** דְּלֹא מְהָנֵי דְּבַר אֲכִילָה כֵּיוָן שֶׁמְּפֻקָּל מָקוֹם עֲשָׂהוּ בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ, וּלְעִנְיַן מַקָּצֶה סְבִירָא לְהוּ כֵּיוָן שֶׁהָיָה יְכוֹלֶת בְּיַד הָאֵינוֹ יְהוּדִי לְגָמְרוֹ, אֵין עַל זֶה שֵׁם מַקָּצֶה וְנוֹלָד. כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (ח״ב סי׳ שנח) שֶׁלְּדִבְרֵי הַכֹּל אִם בִּשֵּׁל אוֹ אָפָה עֲבַד יִשְׂרָאֵל בְּשַׁבָּת, אֲפִלּוּ לְצָרְךְ עַצְמוֹ וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת רִאשׁוֹנָה וּבְפַעַם רִאשׁוֹנָה שֶׁאֵין הָעֲבַד יוֹדֵעַ אִם אֲדוֹנוֹ יֹאכַל מִזֶּה אִם לָאו, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַכִּירוֹ וּמַרְגִּילוֹ לְשַׁבָּת אַחֶרֶת, עַיִן שָׁם שֶׁהֵבִיא לָזֶה רְאָיָה מִתּוֹסֶפְתָּא (פ״ד ה״א). וְעַיִן לְקַמָּן בְּסָעִיף י״א (משנ״ב ס״ק סו) מַה שֶּׁנִּכְתּוֹב בָּזֶה: **(יח) וּבִשְׁעַת הַדְּחַק.** כְּגוֹן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) **וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת** (סק״ה) **וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וּבְמַאמַר מָרְדְּכַי** (סק״א) **וְנִרְאֶה שָׁלוֹם** (סק״ג) **כָּתְבוּ דְּהָעִקָּר** [א] **דְּאָף כְּשֶׁעוֹמֵד בֶּחָצֵר אָסוּר לִתֵּן לוֹ חֲפָצָיו: (ח) כֵּן כָּתְבוּ הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (שם), **וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת** (שם), **וּלְשִׁיטָתָם אֲזָלִי דְּבִידְיו אָסוּר מְשׁוּם עֲקִירָה וְאַלְיָה רַבָּה** (סק״ג) **מַלְּא גַּם בָּזֶה, מִכָּל מָקוֹם נִכּוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה כֵּיוָן שְׁנוֹתֵן עַל מְנָת לְהוֹצִיא וּבִפְרָט דְּלְמַאמַר מָרְדְּכַי** (סק״א) **וְנִהֲרָ שָׁלוֹם.** (סק״ג) **אָסוּר בָּזֶה בְּכָל גַּוְנֵי כַּנַּ״ל: (ט)** כֵּן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) **וּכְדַעְתּוֹ דִּבְחָצֵר אֵין אִסּוּר שֶׁיִּקַּבֵּל חֲפָצָיו, וְהָא דְּאָסוּר בָּזֶה הוּא דְּמַשְׁכּוֹן חֲשִׁיב כְּמוֹ שָׁלוֹ: ב (י)** מָרְדְּכַי (פ״א סי׳ רנב) בְּשֵׁם אוֹר זָרוּעַ (ח״ב סי׳ נג) **וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף** (ד״ה ומ״ש או אפי׳) **דְּבִלְבַד חֻלָּה אַף דְּמִפַּרְנְסִין מְשׁוּם דַּרְכֵי שָׁלוֹם הָלָה יָכוֹל לְבָא לְבֵית הַיִשְׂרָאֵל, וְהַיִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְהַחְשִׁיב כִּי אֵינוֹ רָשַׁאי לִתֵּן מִבֵּיתוֹ בְּשַׁבָּת, אֲבָל חֻלָּה שְׁאנִי, [דְּהָא יוֹדְעִים דְּבִשְׁבִיל חוֹלֶה יִשְׂרָאֵל מְחַלְּלִין שַׁבָּת לְפָעָמִים]: (יא) דְּאִם הָיָה חֲשׁשׁ סַכָּנָה, פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי אַף בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּמוּר: (יב) דְּלֹא הִתִּירוּ לְבֵית הַלֵּל** (שם) **אֶלָּא עִם**

[1] **לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א]** וּבשו״ע הרב (ס״ג) כתב כמג״א. שבחצר מותר בחפץ של גוי אפילו כשהדרך להוציאו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah